عرضه ارز ۵ برابر تقاضا شد

توضیح بانک مرکزی به «شرق» درباره سیاست‌های پولی دولت

بانـک مرکزی در واکنش به گزارش «رفتار غیرمنتظره دلار» توضیحاتی درباره اقدامات دولت سیزدهم برای کنترل تورم و سیاست‌های ارزی دولت ارسال کرده است که در ادامه می‌خوانید:

دولـت سـیزدهم از آغاز فعالیت خـود و بدون توجه به تجربـه تلخ اجرای سیاسـت‌های دسـتوری سـال‌های گذشـته، خود را متعهد و ملـزم به رعایت انضباط مالی و مدیریت هزینه‌ها و کسـب درآمدهای پایدار نموده اسـت. کنترل تورم را با توجه به آثار وخیمی که در دهه گذشـته داشته است، به‌عنوان یکی از اولویت‌های جدی خود مطرح و مورد پیگیری قرار داد. در این زمینه مجموعه‌ای از سیاسـت‌ها و اقدامـات در حوزه‌های مختلف برای شناسـایی و کنترل عوامل مؤثـر بر تـورم تدوین و مورد پیگیری و اقدام قرار گرفت که کنترل رشـد ۱۲ماهه نقدینگی و کاهش تورم، نمونه‌هایی از این اقدامات می‌باشـد. سایر اقدامات لازم نیـز در حوزه‌هایی مانند برقراری توازن بودجه دولت و کاهش کسـری بودجه با مدیریت هم‌زمان هزینه‌ها و درآمدها، ثبات‌بخشی به بازار ارز، اصلاح نظام بانکی و کاهش ناترازی بانک‌ها، مدیریت انتظارات تورمی و تقویت بخش تولید و عرضه کالاها و خدمات در کشور مورد توجه و اهتمام دولت قرار داشته است.

ثبات‌بخشی به بازار ارز

بانک مرکزی به‌عنوان بازارسـاز در همه بازارهای ارز حضور و مداخله دارد تا بازار به سـمت تعادل پیش برود و با سازوکارهای پیش‌بینی‌شده، آرامش و ثبات را در بازار ارز شاهد باشیم. با تداوم سیاست‌های بانک مرکزی برای تعادل‌بخشی به بازار، عرضـه ارز صادرکنندگان همواره بیش از تقاضای واردکنندگان بوده؛ به گونه‌ای که حجم عرضه ارز در سـامانه نیما در روز دوشـنبه مورخ ۲۳ آبان ماه، قریـب به پنج برابر میزان تقاضا بود و در دومیـن روز متوالی از یک‌میلیاردو ۲۰۰ میلیون دلار بیشتر شد و فقط ۲۵۱ میلیون دلار مشتری داشت.

عرضه ارز با قیمت توافقی در بازار متشـکل ارزی برای متقاضیان براسـاس کشف قیمت واقعی برخلاف روال گذشته که قیمت‌ها به صورت دستوری در کف قیمتی عرضه می‌شـدند، یکی دیگر از اقدامات مؤثر بانک مرکزی در ثبات‌بخشی بـه بـازار ارز و جلوگیری از بروز شـوک‌های قیمتی در این بازار اسـت. ازجمله اقدامات دیگر برای تسـهیل دسترسی مردم به بازار ارز می‌توان به سامانه آنلاین دسترسی به صرافی‌ها اشاره کرد که در راستای تسهیل خرید ارز توسط متقاضیان افـراد که به دلیـل محدودیت صرافی‌هـا، باعث ایجاد صـف مقابل صرافی‌ها می‌شد، راه‌اندازی شد. همچنین حدود ۴۰ شعبه از بانک‌های ملی، تجارت، ملت و صادرات در نظر گرفته شـد تا مثل صرافی‌ها ارز مورد نیـاز را ارائه کنند؛ لذا با توجه به وفور ارز، کانال‌های دسترسـی مردم را برای خرید ارز تسهیل می‌کنیم تا بدون ازدحام بتوانند ارز مورد نیاز خود را خریداری کنند. بانک مرکزی از ابزارهای مختلف دیگر نیز برای تعادل‌بخشـی بازار بهـره می‌برد که یک نمونه آن گواهی سکه بانک مرکزی بود که رونمایی و معامله شد و با قدرت تداوم خواهد داشت و با پاسخ‌گویی به نیازهای واقعی متقاضیان از طریق مکانیسم عرضه و تقاضا از بروز رانت نیز در این حوزه جلوگیری می‌کند.

معرفـی ابزار جدید ارزی بانک مرکزی از طرف رئیس کل بانک مرکزی هم در حاشیه کمیسیون اقتصادی مجلس مورد توجه و تاکید است. به گفته آقای دکتر صالح‌آبادی، برای رفع نگرانی افراد از نوسان در بازار ارز، به‌زودی ابزار جدیدی در این حوزه معرفی می‌شود تا خریداران ارز بتوانند «گواهی اوراق ارزی» منتشره را تهیه کنند. خریداران در سررسیدهای مشخص می‌توانند اوراق را به بانک مرکزی بفروشند.

هماهنگی کامل سیاست‌گذاری مالی و سیاست‌گذاری پولی

البتـه هماهنگی کامل سیاسـت‌گذاری مالی و سیاسـت‌گذاری پولی و اتخاذ تصمیمات مهـم در بانک مرکزی در راسـتای اصلاح نظام بانکـی و روابط آن، موجبـات کاهش تورم از معادل ۵۹.۳ درصد در شـهریور ۱۴۰۰ به ۳۹.۶ درصد در ۱۲ماهه منتهی به شـهریورماه سـال جاری و همچنین کنترل رشـد ۱۲ماهه نقدینگی شـده اسـت. دراین‌میان، مدیریت دستوری سـال‌های گذشته نیز (نرخ دسـتوری ۴۲۰۰ تومانی برای ارز) دیگر در دستور کار نیست. بانک مرکزی دولت سیزدهم تاکنون بدون تکرار اقدامات ناهنجار گذشته، با وجود تلاش شبانه‌روزی دشـمنان برای ایجاد اختلال در بازار ارز و افزایش صوری قیمت دلار، برنامه‌های مدون و فنی را برای ایجاد تعادل و آرامش در بازار ارز به کار گرفته است. دولت سـیزدهم با همکاری یکدیگر و با اجرای طرح‌هـای مهم برای مدیریت هم‌زمان هزینه‌ها و درآمدها و برقراری توازن بودجه دولت، ثبات‌بخشی به بازار ارز، اصلاح نظام بانکی و کاهـش ناترازی بانک‌ها، مدیریت انتظارات تورمی و تقویت بخش تولیـد و عرضه کالاها و خدمات در کشـور به همراه عملیاتی‌کردن سیاسـت‌ها و اقدامـات مختلف برای شناسـایی و کنترل عوامل مؤثر بر تورم ایجادشـده در سـال‌های گذشـته، رشـد نقدینگی و پایه پولی و نرخ تورم در یک سال اخیر (از شـهریور۱۴۰۰ تاکنون) با کاهش معنادار مواجه شـد و اقدامات برای کاهش این شـاخص تا رسیدن به سطح مطلوب و هدف‌گذاری‌شده خود طی روندی مستمر و پایدار ادامه خواهد یافت.

روند مداوم کاهش رشد نقدینگی

در نتیجه اقدامات صورت‌گرفته و بررسـی نرخ رشـد ۱۲ماهه نقدینگی نشان می‌دهد که نرخ رشـد نقدینگی از ۴۰.۵ درصد در پایان شهریورماه ۱۴۰۰ طی یک روند نزولی به ۳۷.۵ درصد در پایان شـهریورماه ۱۴۰۱ کاهش یافته اسـت. البته لازم به تأکید اسـت که ۲.۵ واحد درصد از رشـد نقدینگی در شـهریورماه ۱۴۰۱ به افزایش پوشش آماری (اضافه‌شـدن اطلاعات بانک مهر اقتصاد در آمارهای پولـی، به واسـطه ادغام بانک‌های متعلق به نیروهای مسـلح در بانک سـپه) مربوط بوده و در صورت عدم لحاظ افزایش پوشـش آماری مذکور، رشد ۱۲ماهه نقدینگی در پایان شـهریورماه ۱۴۰۱ به ۳۵.۰ درصد کاهش می‌یابد. ازاین‌رو رشد ۱۲ماهـه نقدینگی منتهی به پایان شـهریورماه ۱۴۰۱ (با پایه همگن) نسـبت به رشد دوره مشابه سال قبل (۴۰.۵ درصد)، معادل ۵.۵ واحد درصد کاهش نشان می‌دهد. رشـد پایه پولی در ۱۲ماهه منتهی به شـهریورماه سال ۱۴۰۱ هم ۳۳.۱ درصد بوده اسـت. این در حالی اسـت که نرخ رشـد پایه پولی در پایان شهریور ۱۴۰۰ رقـم ۳۹.۵ درصد را ثبت کرده بود؛ یعنی ۶.۴ درصد کاهش. گفتنی اسـت که حجم نقدینگی در مرداد ۱۳۹۲ هم‌زمان با شروع به کار دولت یازدهم معادل ۶۴۰ هزار میلیارد تومان بود که در پایان شهریور ۱۴۰۰ (پایان دولت دوازدهم) این رقم به چهارهزارو ۶۸ هزار میلیارد تومان رسید.

حجـم پایه پولی نیـز از ۹۶.۳ هزار میلیـارد تومان در مـرداد ۱۳۹۲ به ۵۱۹ هزار میلیارد تومان در پایان شـهریور ۱۴۰۰ رسید. براساس این گزارش و اقدامات انجام‌شده در طول یک سال گذشته، بررسـی آمارهای مقدماتی پولی و اعتباری در پایان مهرماه ۱۴۰۱ حاکی از تداوم روند کاهنده رشـد ۱۲ماهه نقدینگی در سال جاری می‌باشد.

رعایت انضباط مالی و مدیریت هزینه‌ها و کسب درآمدهای پایدار

همچنیـن دولت سـیزدهم خود را متعهد و ملزم به رعایـت انضباط مالی و مدیریت هزینه‌ها و کسـب درآمدهای پایدار نموده اسـت. این مهم در عملکرد شـش‌ماهه تحولات وضع مالی دولت نیز به‌خوبی نمایان می‌باشد، به طوری که در شـش‌ماهه اول سـال جاری درآمدهای عمومی دولت از رشد ۵۹.۲ درصدی برخوردار بود؛ حال آنکه هزینه‌های جاری دولت تنها با رشد ۳۰.۷ درصدی مواجه بوده است. در نتیجه این اقدامات، کسری تراز عملیاتی با کاهش ۱۹.۶ درصدی و کسری تراز عملیاتی و سرمایه‌ای (کسری بودجه دولت) با کاهش ۱۰۱.۷ درصدی در شـش‌ماهه اول سـال همراه گردیده اسـت. در این مقطـع زمانی همچنین اسـتفاده از تنخواه‌گردان بانک مرکزی که واجد آثار پولی ناشی از عملیات مالی دولت اسـت، با کاهش قابل‌توجه ۹۱.۶ درصدی نسبت به شهریورماه سال ۱۴۰۰ همراه شد که این نشان از اهتمام دولت در جهت انضباط‌بخشی به سیاست‌های مالی دولت و هماهنگی آن با سیاست‌های پولی بانک مرکزی در یک سال گذشته بوده است.

تغییر رفتار مشـهود پایه پولی از زمان شروع به کار دولت سیزدهم را به طور عمده می‌توان ناشـی از روابط سالم بانک مرکزی و دولت به‌عنوان ضامن کنترل تورم و همچنین سخت‌گیری مقامات در پولی‌کردن کسری بودجه و حتی تأکید بر تسـویه تنخواه دولت قبل دانست. دولت سیزدهم در شروع به کار خود با کسری بودجه سـنگین ناشـی از عدم تحقق منابع پیش‌بینی‌شده در قانون بودجه ۱۴۰۰ مواجه بود. علاوه‌براین، تسویه ۵۵ هزار میلیارد تومان تنخواهی که دولت قبل از بانک مرکزی برای هزینه‌های خود دریافت کرده بود، به دولت سـیزدهم موکول شده بود. در این شـرایط کار دولت سیزدهم برای جلوگیری از وخیم‌ترشدن رشد پایه پولی سخت‌تر شـد.با این حال دولت سیزدهم برای حل شکاف عمیق میان منابع و مصارف خود و در نهایت جلوگیری از پولی‌شدن کسری بودجه، دو اقدام عمده را در پیش گرفت. دولت سیزدهم از یک سو تمام تلاش خود را برای کنترل هزینه‌ها به کار بسـت و در تخصیص بودجه صرفا اولویت‌های اساسـی کشور را در نظر گرفت. علاوه بر کنترل هزینه‌ها، دولت سـیزدهم با پیگیری سیاست‌هایی موفق شـد در ماه‌های باقی‌مانده از سال ۱۴۰۰ منابع خود را به مقدار چشمگیری افزایش دهد تا مانع رشـد پایه پولی از ناحیه کسـری بودجه شود. هرچند متأثر از اجرای تکلیف قانونی صورت‌گرفته از سـوی مجلس شورای اسلامی، مبنی بر اجرای طرح مردمی‌سـازی یارانه‌ها و حذف تخصیص ارز ترجیحی و آثار تورمی آن، روند حرکتی نرخ تورم نقطه به نقطه در چهار ماه ابتدایی سـال ۱۴۰۱ با روند افزایشـی مواجه گردید و این افزایش تا تیرماه ادامه یافت، با این حال، همان‌گونه که انتظار می‌رفت پس از گذشت ماه‌های اولیه اجرای طرح و فروکش‌نمودن آثار تورمی آن، تورم نقطه به نقطه در مردادماه و شـهریورماه سـال جاری با کاهش همراه گردیده اسـت. همچنین می‌بایست خاطرنشان شود که بخشی از افزایش قیمت‌های داخلی متأثر از افزایش قیمت‌های جهانی عمدتا ناشـی از تنش‌های سیاسی و بین‌المللی بوده است.

همچنین براساس گزارش‌های منتشرشـده در سال ۱۴۰۰ رشد تولید ناخالص داخلی با احتسـاب نفت و بدون نفت نسبت به سـال قبل از آن (به قیمت‌های ثابت سـال ۱۳۹۰) به ترتیب از رشد ۴.۳ و ۳.۵ درصدی برخوردار بوده است. این روند بهبود عملکرد تولید ناخالص داخلی در سـه‌ماهه اول سال جاری نیز تداوم داشته و تولید ناخالص داخلی با احتساب نفت و بدون نفت در سه‌ماهه اول سال جاری نسـبت به دوره مشابه سـال ۱۴۰۰ به ترتیب رقم رشد ۳.۸ و ۴.۳ درصدی را ثبت نموده است.

در این شـرایط بود که اقدامات دولت سیزدهم در زمینه کنترل رشد نقدینگی مشـتمل بر کنترل رشـد پایه پولی و خلق پول بانکی به‌عنوان عوامل تورم‌سـاز گذشته آغاز شد. پرهیز از پولی‌سازی کسری بودجه از طریق هماهنگی میان بانک مرکزی و ارکان اقتصادی دولت، پیگیری برنامه اصلاح نظام بانکی و کنترل بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی، مدیریت انتظارات تورمی، اقداماتی است که در یک سال گذشته در جهت کاهش نرخ تورم آغاز شده و استمرار خواهد داشت.

تعهد به کنترل تورم و کاهش آن به سطوح پایین، پایدار و پیش‌بینی‌پذیر

در مجموع، دولت خود را متعهد به کنترل تورم و کاهش آن به سطوح پایین، پایدار و پیش‌بینی‌پذیر در میان‌مدت می‌داند و دسـتیابی به این هدف را با اولویت و اهتمام بالایی در کنار اهداف دیگری مانند حمایت از رشـد اقتصادی و اشتغال دنبال می‌کند. البته، تحقق این هدف مستلزم همکاری و هماهنگی مطلوبی میان ارکان مختلف تصمیم‌گیری، سیاسـت‌گذاری و اجرای آنها در مجموعه دولت و سایر ارکان حاکمیت است که این موضوع توسط ستاد هماهنگی اقتصادی دولت و سـایر ارکان ذی‌ربط دنبال می‌گردد؛ بنابرین طرح ادعاهای بی‌اسـاس مبنی بر عدم برنامه‌ریزی دولت در پیگیری اهداف اقتصادی دور از واقعیت‌های اقتصادی کشـور می‌باشد. لذا ضرروی اسـت رسـانه محترم ضمن پرهیز از القای یأس و نومیدی نسبت به تحولات اقتصادی کشور با انتشار اخبار، اطلاعات و تحلیل‌های درسـت، معتبر و شـفاف، مجموعه اقتصـادی دولت را در اجـرای برنامه‌های اقتصـادی به‌ویژه در زمینه مدیریت انتظارات تورمـی و تحقق هدف کنترل تورم یاری نماید.

وفادار به مصدق

با پدرم مفهوم علامه‌بودن را درک کردم، علامه به این معنا که عاشق علم بود

ادامه از صفحه اول

دشـمنانم هم فکر می‌کردند این بـا کاری که کرده باید اعدام می‌شد، چرا نشده است؟! آنجا فهمیدم نباید درباره آدم‌ها زود قضـاوت کرد. علت آزادی من حمایت دکتر محمـود بروجردی، داماد امام (ره) بود که از قدیم مرا می‌شـناخت. او واسـطه خیر شـد و من را به پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی برد که من استخدام آزمایشی شدم. قبلا دانشیار بودم و آن زمان درجه‌ام شـد زیر استادیاری. دوباره بعد از پنج سـال آموزشی استادیار شدم. آنجا درس تاریخ معاصر ایران می‌دادم». ناصر تکمیل‌همایون، دانش‌آموخته فلسفه و علوم اجتماعی، دوره دکترای تاریخ و جامعه‌شناسـی را در دانشگاه پاریس گذراند. به روایت خودش، همه‌چیز از کلمه «مدرنیزاسیون» آغاز شده بود که نخستین بار حوالی سال‌های ۱۳۴۱، ۱۳۴۲ از دکتر هوشـنگ نهاوندی و احسـان نراقی شنیده بود و همان وقت‌ها به ذهنش رسید روی طرحی با عنوان مدرنیزاسیون در دوره قاجار کار کند؛ چراکه این بزرگان معتقد بودند روند مدرنیزاسـیون ایران از دوره قاجار آغاز شـده و از همین‌رو این دوره از تاریخ معاصر ما اهمیتِ بسیاری در شناخت مدرنیته و تبعات آن دارد. «در خارج یکسره به مرحله دکترا رفتم و قرار شـد روی طرحی با عنوان مدرنیزاسـیون در دوره قاجار کار کنم. آن زمان به‌انـدازه امروز کتاب درباره قاجار نبود ولی تقریبا همه کتاب‌های قدیمی و جدید را خواندم. نه در آنها development بود و نه مدرنیزاسـیون. از طرف دیگر، من جامعه‌شناسی خوانده بودم تاریخ نمی‌دانستم، برای همین رفتم در سوربن پاریس، تاریخ ایران معاصر و قاجار خواندم. چهار پنج سال کار کردم تا دکترای تاریخ گرفتم».

تکمیل‌همایون دوره دکترای تاریخ خود را زیر نظر اسـتادان بنامی همچون ژان اوبن و ژیلبر لازار در سوربن می‌گذراند و بعد با اتکا بر دانشِ خود در حوزه جامعه‌شناسی نزد اساتیدش، بالاندیه و بـرک بازمی‌گردد تا به توصیه احسـاس نراقی درمورد مدرنیزاسـیون در ایران پژوهش کنـد. تکمیل‌همایون معتقد بود: «مدرنیزاسـیون نهضت و جنبشـی است کـه از درون جامعه می‌جوشـد و با اشـکال ظاهری مدرنیزاسیون مانند تأسـیس راه‌آهن و آسفالت کردن خیابان‌ها مدرنیته رخ نمی‌دهد». او پس از چند سـال پژوهـش در این زمینه درمی‌یابد کـه در دوره قاجاریه مدرنیزاسـیونی اتفاق نیفتاده و به‌جای آن شاید بتوان از دگرگونی اجتماعی، فرهنگی و سیاسـی و اقتصادی سـخن گفت که از آن میان، تکمیل‌همایون برحسـب علاقـه خـود تصمیم می‌گیـرد درباره وجهِ سیاسـی ایـن دگرگونی تحقیق کنـد و بی‌درنگ کار را با مقـرریِ ۷۵۰ فرانک ماهانه آغاز می‌کند و دسـت‌آخر در سـال ۱۳۵۱ دکترای تاریخ خود را دریافت می‌کند و چند سـال بعد در ۱۳۵۵ دکترای جامعه‌شناسـی می‌گیرد و به قولِ خودش همه این عوامل موجب شـد «متخصص تاریخ قاجاریه و ایران مدرن» بشود و «کسی که درباره تاریخ قاجاریه و بعد از آن کار کند، حتما با چهره‌های برجسته آن زمان مانند محمد مصدق، مستوفی‌الممالک، مشـیرالدوله و مؤتمن‌الملک که در بازی‌های سیاسی و مدرنیزاسیون یا دگرگونی نقش عمده‌ای داشـتند، به‌خوبی آشنا خواهد شد». علاوه بر اینها، او به محمد مصدق علاقه شخصی داشت و همه یادداشت‌هایش درباره مصدق را جمع می‌کرد تا روزگاری که به فکر نوشـتن زندگی مصدق افتاد. تکمیل‌همایون بعد از بازگشت به ایران، مدت یک ماه در دانشـگاه تدریس کرد اما «به دلیل بعضـی فعالیت‌های مضره در خارج» از تدریس در دانشـگاه منع شـد و به تعبیر خودش «دانشـگاه را از او گرفتند». بعد از آن، مدتی در دانشـگاه غزالی قزوین و مدرسـه خدمات اجتماعی سـتاره فرمانفرماییان مشغول به کار شـد و علاوه بر تدریس دوره قاجار به دوره سـلطنت رضاشـاه نیز پرداخت و به این ترتیب آشـنایی او با دوران سرنوشت‌سـاز تاریخ معاصر به نوشتن آثاری منتهی شد که ازجمله آنها می‌توان به این عناوین اشـاره کـرد: «تاریخ اجتماعی و فرهنگی تهران: دارالخلافه ناصری»، «مرزهای ایران در دوره معاصر»، «آبسـکون، یا جزیره آشـوراده»، «مشـروطه‌خواهی ایرانیان»، «انقلاب مشروطیت»، «مسائل و چشم‌اندازهای فرهنگ»، (مجموعه مقالات)، «گستره فرهنگی و مرزهای تاریخی ایران‌زمین»، «تاریخ ایران در یک نگاه»، «آموزش‌وپرورش در ایران»، «دانشـگاه گندی‌شـاپور» و «دکتر محمد مصدق در دوران سـلطنت قاجار». او از این میان، علاقه بسـیاری به کتـابِ اخیرش در مورد دکتر محمد مصدق داشـت و شاید این میزان علاقه و شـیفتگی به مَصدق به این دلیل بود که او را چهره‌ای مردم‌گرا می‌دانسـت که طرفدار سیاسـت مردمی برمبنای مشروطیت بود و از معدود کسـانی که عمیقا به قانون و مشـروطیت اعتقاد داشـت و این به‌زعمِ دکتر تکمیل‌همایون، امتیاز بسیار بالایی برای مصدق بود که او را در تاریخ معاصر ما به یک اسـطوره ملی و استقلال‌طلب و مؤمن به دموکراسـی واقعی تبدیل کرد. و شاید از این‌روست که تکمیل‌همایون باور داشت مردمِ دوران نهضت ملی خیلی جلوتر از مردمِ دوران نهضت مشروطه بودند.

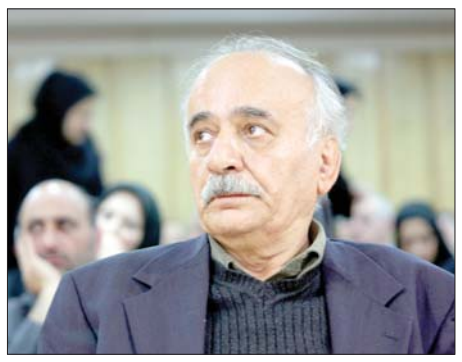

نادر تکمیل‌همایون، سـینماگر، منتقد، مترجم و فرزند ناصر تکمیل‌همایون می‌گوید پدرش همواره از اندیشـه سیاسـی برخوردار بود و از دورانی سـخن می‌گوید که دکتر تکمیل‌همایون به‌عنوانِ فعال سیاسی در صحنه سیاست حضوری جدی داشت: «پدرم سال‌های سال از چهارده‌سـالگی فعال سیاسی بود و در شانزده‌سالگی در زمان شاه به زندان رفت. بعد از آن، فعالیت‌های سیاسـی خود را از طریق جبهه ملی و حزب ملت ایران در کنار روانشـاد داریوش فروهر ادامه داد. در دوره انقلاب بسیار کوشید و قریب به پنج سـال در زندان بود. وقتی از زندان بیرون آمد از فعالیت سیاسـی دست نکشید اما نوع این فعالیت تغییر کرد؛ چراکه باور داشـت برای آگاهی مردم بهتر است به کارهای علمی و فرهنگی خود برسـد. سنش هم بیشتر شده بود و درگیر بیماری بود اما همواره در کنار دوسـتان سیاسـی‌اش ماند، اگرچه تمام همراهان او تک‌تک از صحنه سیاست خارج شـدند یا فوت کردند. بالاخره اینها آدم‌های تنهایی بودند. اما پدرم همیشـه نگاه سیاسـی‌اش را داشـت و در تمام کتاب‌ها، مقالات و سـخنرانی‌هایش اندیشه سیاسی خود را ترویج می‌کرد. شـاید دیگر یک کنشـگر سیاسی نبود اما اندیشه سیاسی همیشه همراهش بود».

دکتـر تکمیل‌همایون به‌گفته فرزندش، تا همین سـه چهار مـاه پیش، در حدی که سـلامتی‌اش اجازه می‌داد کارهای پژوهشـی خود را ادامه داد و این اواخر نیز مشغول نگارش جلد دوم کتاب مصدق بود و کتابی هم درباره هویت ایرانیان آماده چاپ داشت که مشغول کار بازخوانی آن بود و متأسفانه اجل مهلتش نداده بود تا آن را تمام کند و به چاپ بسـپارد. «چند کتاب پژوهشی هم در مورد محله‌های تهران داشت که کارشان تمام شـده و در مرحله بازنویسـی و بازبینی بود. این اواخر مدام افسـوس می‌خورد و می‌گفت چقدر کارهای نصفه‌نیمه دارم و امید داشت زودتر حالش بهتر شود تا آن‌ها را به سرانجام برساند».

نـادر تکمیل‌همایون از علاقه وافر پدرش به علم و آموختن نیز می‌گوید: «من با پدرم مفهومِ علامه‌بودن را درک کردم، علامه به این معنا که عاشـق علم بود و در حوزه‌های مختلف مطالعه و تحقیق و تولید محتوا می‌کرد؛ از تاریخ قاجار و تاریخ تهران گرفته تا مفاهیمی همچون تمدن و فرهنـگ، در مورد مورخان قدیمی و طبری و در مورد جاده ابریشم کار می‌کرد و دنبال موضوعاتی که به آنها علاقه‌مند بـود، می‌رفت و آدمی نبود که فقط در حوزه تخصصی خودش بماند. این رویکرد از کتاب‌هایش هم معلوم اسـت که هم در مورد خلیج‌فارس و آبسـکون نوشـته، هم تاریخ ایران را در یـک نگاه خلاصه کرده و هم در مورد محله سنگلج تحقیق کرده است. این‌همه علاقـه به علم و تولید برای مـن عجیب بود اما امروزه متأسـفانه آدم‌ها کمتر فرصت دارند از این‌دست کارها کنند. به‌خاطر همین علاقه به علم بود که پدرم دکترای جامعه‌شناسی گرفت و بعد دکترای تاریخ و می‌خواست دکترای علوم سیاسـی هم بگیرد که منتفی شـد. او از ابتدا تا آخـر عمر دنبال تحصیل علم بود». دکتر تکمیل‌همایون که در تاریخ معاصر ایران تبحر داشـت و به زوایای پنهان و تاریکِ شـخصیت‌های مختلف تاریخی آگاه بود، دکتر مصدق را نوعی الگوی سیاسـی می‌دیـد کـه در ایران معاصر یکه و بی‌تکرار بود. نـادر تکمیل‌همایون می‌گوید: «مصدق و نهضت ملی ایران شـاید مهم‌ترین پدیده سیاسی و تاریخی ایران بودند برای راه‌اندازی مردم‌سالاری در ایران و این برای نسل پدرم ارزش بود. آنها از نزدیک این پدیده اجتماعی-سیاسـی را دیدند؛ پدرم چهارده پانزده سال داشت که دکتر مصدق نخست‌وزیر شد. آنها دیدند که کشور ایران چگونه می‌تواند وارد مردم‌سالاری شود. بعد، شکستِ نهضت ملی و کودتای ۲۸ مرداد را دیدند، اینکه چطور ورق برگشت و نگذاشتند ملت ایران به سعادت خود برسـد. سـعادت را از زبان دکتر مصدق می‌گویم که وقتی نفت ملی شد، سخنرانی خود را با این جمله شروع کرد: به نام سعادت ملت ایران. اینها تمام عمر در تلاش بودند تا سـعادت ملت ایران تأمین شـود و دیدند چطور این سـعادت با کودتا بر باد رفت». او معتقد اسـت مصدق به‌درستی برای آن نسل مردی بود که فاسد و بیگانه و وابسته نبود و برای سـعادت ملت ایران کار می‌کرد و به همین دلیل الگوی این نسل شده بود. «آنها مصدق را الگوی خود می‌دانسـتند و اعتقاد داشتند مصدق باید الگو بماند. این یک اصل درسـت اسـت که من هم به آن اعتقاد دارم. مصدق را نباید به‌عنوان یک پدیده تاریخی خاک‌خورده در نظر گرفت، هر کشوری برای خودش شخصیت سیاسی مهم دارد که باید به او استناد کند و الگوی خودش قرار دهد، و برای ما مصدق الگو است».

دکتر تکمیل‌همایون سـال‌ها بود که باوجود وضعیت جسـمی نامسـاعد، دست از تحقیق و مطالعه و نوشـتن برنداشته و کتاب‌هایی در حوزه‌های مختلفِ فرهنگ و تاریخ منتشـر کرده بود. نادر تکمیل‌همایون می‌گوید: «پدرم هیچ‌وقت وضع جسمی مساعدی نداشت و حقیقت این است که بعد پنج سال زندان، وقتی آزاد شد بیماری‌های بسیاری با خودش آورد و به قولِ خودش کلکسیون بیماری شده بود. فشار خون و قند داشت، سکته مغزی و قلبی کرده بود و خلاصه در این سـال‌ها وضع مساعدی نداشت اما به‌هرترتیب به کارهایش ادامه می‌داد. تا اینکه متأسفانه در یک سال اخیر عفونت‌های مکرر پیدا کرد و سـرانجام به دلیل عفونت خونی و کهولت سـن کاری از دست کسی برنیامد و به‌رغم تلاش‌های بسیار پزشکان بیمارستان طالقانی از دنیا رفت».

مراسم وداع با دکتر ناصر تکمیل‌همایون، ساعت ۱۰:۰۰ صبح امروز از پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی برگزار می‌شود؛ آخرین محل کار تکمیل‌همایون که به‌گفته فرزند او، تنها جایی بود که بعد از آزادی‌اش از زندان استخدامش کرده و در آنجا کارهای پژوهشـی بسـیاری به انجام رسـانده بود. همچنین طبق وصیتِ دکتر تکمیل‌همایون، مراسم خاکسپاری صبح روز جمعه در زادگاهش قزوین برگزار خواهد شد.

در بررسی صورت‌های بورسی بهمن محقق شد؛

افزایش ۵۰درصدی اشتغال در گروه بهمن

گـروه بهمن در سـال ۱۳۹۵ به صـورت کامل به بخش خصوصی واگذار شـد. تغییـر در مدیریت این خودروسـاز، چهار دستاورد توسـعه و افزایش تنوع محصول، توسعه ماشین‌آلات و تجهیزات، اشتغال‌زایی و توسـعه فضای فیزیکـی را به همراه داشـت.گروه بهمـن از اواخر خرداد سـال ۱۳۹۵ به صورت کامل خصوصی شـد و اکنون به بزرگ‌ترین شرکت خودروسازی خصوصی ایران تبدیل شده است. این گروه در این مدت توانسـته به ظرفیت تولید ۱۲۰ هزار دستگاه در سال دست پیدا کند که این حجم تولید شامل خودروهای سواری از نوع سدان و SUV، خودروهای تجاری از نوع سبک و سنگین، مینی‌بوس، اتوبوس شهری و موتورسیکلت می‌شود.

تنوع محصولات این شـرکت خصوصی باعث شد گروه بهمن طیف وسیعی از نیازهای جامعه مصرفی را پاسـخ دهد. به همین ترتیب، بهمن در شش سال اخیر نیروی انسانی خود را از سه هزار نفر به حدود شش هزار نفر رسانده است. در همین راسـتا گروه بهمن با توسـعه بخش‌های فنی مهندسـی و تحقیقاتی خود موفق به جذب فارغ‌التحصیلان دانشـگاهی در حوزه‌های تخصصی‌شـده اسـت.پس از خصوصی‌سازی کامل گروه بهمن، در سال‌های اخیر مساحت این خودروسـاز از ۱.۵ میلیون مترمربع به دو میلیون مترمربع رسـید؛ در این مدت بهمـن موتور ۸۰ درصد، بهمن‌دیزل ۳۰۰ درصـد و صنایع ریخته‌گری ۷۰ درصد توسعه پیدا کرد که این روند سهام گروه بهمن در بازار بورس را تبدیل به سهمی ارزشـمند کرده است. خرید ماشـین‌آلات و تجهیزات به‌روز، محصولات متنوع، اشتغال‌زایی، توسعه فضای فیزیکی و ارائه منظم صورت‌های مالی شفاف، سهام این گروه را پرتقانسیل کرده است؛ به‌طوری‌که سهام گروه بهمن جزء سهم‌های پربازده بازار بورس شناخته می‌شود و تنها خودروسازی است که سود معقولی به سهامداران خـود می‌دهد. با خصوصی‌شـدن بهمن، نه‌تنها مسـیر توسـعه این شـرکت بهبود پیـدا کرد، بلکه افق سـایر خودروسـازان ایرانی نیز دگرگون شـد. بهمن به‌عنوان پیشتاز در انتخاب برترین شـرکای تجاری، جهان‌بینی خودروسـازان ایرانی را حتی در سخت‌ترین شرایط تحریمی تغییر داد. این گروه با شـراکت تجاری با برندهای معتبر دنیا نظیر مزدا، ایسوزو، هاوال، جتور و... نسـل جدیدی از خودروهای سواری و تجاری روز دنیا را به ایران وارد کرد. این انتخاب‌ها برای سـایر خودروسـازان تبدیل به یک الگو شـد و به دلیل ساختار خصوصی این شرکت، بهمن توانست محصولات خود را با اسـتراتژی بالاترین کیفیت و رقابتی‌ترین قیمت عرضه کند. با خصوصی‌شدن بهمن، سیاسـت‌های مشـتری‌مداری نیز قوت گرفت. در همین مدت، این گروه بخش خدمات پس از فروش را توسـعه داد و با ایجاد مدرن‌ترین مرکز خدمات خودرویی در کشـور و تعریف بخش جدید مرکز رضایت و خشـنودی مشتریان (CHC) گام جدیـدی در جلـب رضایـت مصرف‌کننده صنعت خودروسـازی ایـران برداشت.سـهامداری حرفـه‌ای و مدیریت تخصصی این گـروه منجر به کسـب رتبه A از مؤسسـه اعتباری (پایا) توسـط گروه بهمن شد. درحال‌حاضر گروه بهمن تنها شـرکت خودروساز کشور اسـت که رتبه اعتباری در سطح A با دورنمـای باثبات دارد. اهمیت دریافت رتبه اعتباری بالا در تسـهیل تأمین مالی از بازار سرمایه مؤثر است.

شرکت ملی گاز ایران
شرکت گاز استان سمنان

نوبت دوم آگهی مناقصه عمومی یک مرحله ای همزمان با ارزیابی یکپارچه
شماره مناقصه ۱۴۰۱/۱۶ –کد پایگاه ملی مناقصات: ۵۳,۱۳۱,۲۹۴ – کد سامانه ستاد : ۲۰۰۱۰۰۱۰۴۵۰۰۰۰۲
شناسه آگهی ۱۴۰۹۶۲۱

شرکت گاز استان سـمنان در نظر دارد مناقصه خریـد لوله هـای فـولادی در سـایزهای «۶»،«۸ و «۱۰ اینچ فـولادی بـه متـراژ کلـی ۶۰،۸۲۰ متـر را بـه کلیـه تولیـد کننـدگان واجـد صلاحیـت و یـا نماینـدگان فـروش رسـمی آنهـا کـه توانایـی تهیـه و تـدارک کالای مـورد نظـر را دارنـد بـا شـرایط زیـر و مطابـق اسـتانداردهای مـورد نظـر و بـا تأئیـد بازرسـی فنـی شـرکت گاز اسـتان سـمنان واگـذار نمایـد:

نام و نشانی مناقصه گزار: شرکت گاز استان سمنان به نشانی: سمنان–بلوار شهید اخلاقی–نبش خیابان دهه فجر

نوع،کمیت و کیفیت کالا یا خدمات: خرید لوله های فولادی در سایزهای«۶ و «۸ و «۱۰ اینچ فولادی به متراژ کلی ۶۰،۸۲۰ متر مطابق استانداردهای مورد نظر و با تأئید بازرسی فنی

* قیمت ها می بایست متناسب با کالای ساخت داخل با لحاظ کیفیت ارائه گردد*

نوع و مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار: مبلغ ۱۳,۵۹۹,۶۰۰,۰۰۰ ریال –شامل تضامین معتبر مندرج در آئین نامه تضمین معاملات دولتی

زمان و نحوه دریافت اسناد مناقصه: از ساعت ۹ مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۲۵ لغایت ساعت ۱۲ مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۳۰ از طریق مراجعه به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به نشانی www.setadiran.ir.

زمان تحویل اسناد مناقصه: حداکثر تا ساعت ۱۲ مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۱۴

**جلسه بازگشایی پاکات :